

KVALITETSPOLITIK

1

2 Kvalitet i uddannelse har mange facetter og er noget, der i høj grad opstår i et samspil mellem
3 læringssituationen, studerende, undervisere og det faglige indhold. Derfor er det heller ikke let at
4 opstille en præcis definition af kvalitet, men DSF arbejder med en forståelse af kvalitet, der lyder:

5 En uddannelse af høj kvalitet skal;

- 6 • give den studerende en dyb forståelse for det faglige område
- 7 • give den studerende praktiske færdigheder inden for deres faglige område
- 8 • sætte den studerende i stand til at bruge relevant(e) videnskabelig metode(r) og/eller
9 kunstnerisk(e) metode(r)
- 10 • sætte den studerende i stand til at reflektere kritisk over fagligt stof og metoder
- 11 • sætte den studerende i stand til at anvende det lærte og relatere det til omverdenen
- 12 • give den studerende værktøjerne til læring hele livet

13 DSF mener, at alle studerende skal have en uddannelse af høj kvalitet, som opfylder ovenstående
14 gennem en undervisning, som aktiverer og motiverer den studerende. Dette er i høj grad noget,
15 som skabes lokalt og vil variere fra uddannelse til uddannelse. Der er dog en række rammer og
16 forudsætninger for kvalitetsuddannelser, som skal være opfyldt over alt.

17 **Meningsfulde uddannelser**

18 Udgangspunktet for universitetsuddannelser er forskningsbaserede uddannelser. At en
19 uddannelse er forskningsbaseret betyder, at underviserne som hovedregel skal være aktive
20 forskere, inden for det område de underviser i, at undervisningen inddrager de mest relevante
21 metoder og forskning og, at undervisningen indfører de studerende i videnskabelig metode og
22 giver dem mulighed for at bedrive selvstændig forskning.

23 For de videregående kunstneriske uddannelser gælder, at uddannelserne ligeledes skal være
24 forskningsbaseret. Derudover bør underviserne have tilknytning til den kunstneriske praksis.
25 Undervisningen tager udgangspunkt i relevante metoder og værktøjer, som løbende udfordres og
26 udvikles med den studerende, for derved at indføre de studerende i den kunstneriske metode og
27 give dem mulighed for at udøve kunsten selvstændigt.

28 Forskningsbaseret betyder også, at der skal være en tilstrækkelig forskningsdækning af vores
29 uddannelser. Forskningsdækning betyder, at uddannelsesinstitutionen skal have et
30 forskningsmiljø, der forsker inden for de relevante områder af en uddannelse samt, at der skal være
31 et tilstrækkeligt antal forskere til at forestå undervisningen. I forlængelse heraf er det væsentligt,
32 at nogle forskere ikke systematisk frikøbes fra deres undervisningsforpligtigelser således, at nogle
33 dele af forskningen aldrig får berøring med uddannelsen.

34 For at analysere forskningsdækningen er det vigtigt at tage et holistisk blik på uddannelsen.
35 Et vigtigt værktøj i analysen af forskningsdækningen er STUD/VIP-ratioen, altså antallet af
36 studerende pr. forsker. Hvad der er et acceptabelt niveau varierer på tværs af uddannelser og
37 skal fastsættes lokalt.

38 En generel tendens er, at der kommer flere og flere studerende pr. forsker. Flere studerende
39 pr. forsker giver et dårligere grundlag for at lave aktiverende og involverende
40 undervisningsaktiviteter, hvor studerende har mulighed for reel dialog med en forsker. Det
41 udgør et problem for forskningsbaseringen af vores uddannelser og dermed kvaliteten. Dette
42 problem må ikke løses gennem dimensionering, men derimod gennem ansættelse af flere forskere.

43 De samme forhold skal for de kunstneriske uddannelser være opfyldt med hensyn til den
44 kunstneriske faglig dækning af uddannelsen.

45 En af grundforudsætningerne for at udbyde en uddannelse er et bæredygtigt forskningsmiljø. En
46 væsentlig forudsætning for uddannelsernes virke er det faktum, at den forskningsbaserede viden
47 i sig selv har værdi og leder til samfundsrelevans i en bred og langsigtet forståelse og deraf ikke
48 kan eller skal defineres udelukkende af arbejdsmarkedets behov.

49 Lange videregående uddannelser er tilrettelagt som en bachelor og en kandidat.
50 Kandidatuddannelser er afgørende for udviklingen af mange af de akademiske færdigheder, der
51 er særegne for universitetsuddannelserne via høj grad af selvstændighed, specialisering og
52 forskningsbasering. Derfor er det væsentligt at bevare retskravet, der sikrer retten til at blive
53 optaget på den eller de kandidatuddannelser, der er en naturlig forlængelse af den studerendes
54 bacheloruddannelse. Dette er også med til at sikre mere uddannelse til gavn for alle. DSF mener
55 samtidig, at retskravet skal udvides, så studerende, der ikke direkte efter endt bacheloruddannelse
56 er startet på en dertilhørende kandidatuddannelse, bevarer retten til at blive optaget på den eller
57 de naturligt efterfølgende kandidatuddannelser i minimum tre år efter, at de har afsluttet deres
58 bacheloruddannelse. Det skal sikres, at samme antal studerende, der starter på en bachelor, har
59 mulighed for at tage den dertilhørende kandidat.

60 Lange videregående uddannelser er i sin natur udadskuende og det vil svække
61 uddannelseskvaliteten, hvis studerende begrænses til kun at kunne uddanne sig inden for sin egen
62 institution. Derfor skal studerende både sikres fleksibilitet under sin uddannelse og ved
63 overgangen mellem bachelor- og kandidatuddannelsen. Dette indebærer, at studerende sikres
64 muligheden for at tage udvekslingsophold ved andre lange videregående
65 uddannelsesinstitutioner lige så vel som det er en styrke for danske institutioner, når
66 udefrakommende studerende tager del i et uddannelsesforløb. En styrke ved opdelingen mellem
67 bachelor- og kandidatuddannelser er, at studerende gives muligheden for at skifte til andre
68 uddannelser eller uddannelsesinstitutioner. Oplevelsen og opretholdelsen af god
69 uddannelseskvalitet er uløseligt forbundet til den enkelte studerende, hvorfor der er stor værdi i at
70 sikre et godt match mellem den studerende og det faglige udbud. Derfor skal studerende sikres
71 fleksibilitet ved institutionsskift fra bachelor- til kandidatuddannelse. På visse uddannelser er
72 praktik og/eller projektorienterede uddannelsesforløb enten en integreret del eller noget som
73 studerende kan tilvælge. Ved disse forløb er det centralt, at det er meningsfuldt for den
74 studerendes faglighed, ligesom det er essentielt at forløbet foregår under forhold, der sikrer
75 kvalitet og relevans i den samlede uddannelse.

76 Derfor mener DSF, at;

- 77 • udgangspunktet for universitetsuddannelser er forskningsbaserede uddannelser
- 78 • kunstneriske uddannelser skal være baseret på kunstnerisk praksis
- 79 • forskningsbasering forudsætter en tilstrækkelig forskningsdækning

- 80 • den forskningsbaserede viden har i sig selv værdi og leder deraf til samfundsrelevans i en
- 81 bred og langsigtet forståelse
- 82 • lange videregående uddannelser består af både en bachelor og en kandidat
- 83 • retskravet til kandidatuddannelser skal bevares og udvides til minimum tre år efter endt
- 84 bacheloruddannelse

85 **Facilitering af god uddannelse**

86 En forudsætning for kvalitetsuddannelser er, at vores uddannelsesinstitutioner udbyder et
87 tilstrækkeligt antal konfrontationstimer, hvor der er mulighed for dialog og faglig sparring. Derfor
88 bør uddannelsesinstitutioner udbyde reelle fuldtidsstudier. Uddannelsesinstitutionerne skal
89 udbyde reelle fuldtidsstudier, hvor mængden og intensiteten af undervisningen er på et niveau
90 svarende til 60 ECTS point om året som defineret af internationale standarder. Dette er desværre
91 ikke tilfældet på alle uddannelser i dag og derfor bør man lokalt vedtage timetalsnormer og sikre,
92 at disse også bliver overholdt i praksis.

93 Udover mængden af undervisning er det centralt med en variation i undervisningsformer.
94 Studerende er forskellige og lærer forskelligt. Derfor er det vigtigt med en bredde i
95 undervisningsformer, som tiltaler forskellige typer af studerende. Særligt er det vigtigt, at vores
96 uddannelser udover traditionelle forelæsninger indeholder en væsentlig andel af undervisning på
97 mindre hold, hvor der er mulighed for reel dialog mellem studerende og undervisere. Dette
98 indbefatter også, at undervisere mestrer undervisningssproget i en grad, som sikrer klar og
99 forståelig undervisning for danske såvel som internationale studerende. Samtidig skal der sikres
100 gode fysiske, psykiske og sociale rammer om studiet, som fordrer læring og dialog.

101 Adgang til vejledning og feedback er ligeledes vigtige elementer i en kvalitetsuddannelse. Alle
102 opgaver og eksamener skal ende med mulighed for fyldestgørende feedback fra en underviser før
103 klagefristens udløb. En karakter anses ikke for tilstrækkelig feedback. Yderligere giver en
104 bestået/ikke-bestået bedømmelse af en eksamen ikke i sig selv tilstrækkelig feedback på den
105 faglige præstation. Derfor bør bestået/ikke-bestået eksamener altid efterfølges af fyldestgørende
106 feedback. Feedbackens omfang og karakter tilpasses opgavens og de nærmere regler fastsættes i
107 studieordningen. Udover feedback ved opgave og eksamener, er det væsentligt, at studerende
108 løbende har mulighed for at tale med en underviser om deres faglige præstationer. Feedback kan
109 eksempelvis understøttes af åben-dør politikker, selvom dette i sig selv ikke er en tilstrækkelig
110 form for feedback. Derfor skal studerende sikres meningsfuld feedback og vejledning i løbet af
111 deres kurser og projekter.

112 Vores undervisere er naturligvis helt centrale for kvaliteten af uddannelse. Udover, at
113 forskningsbaseringen skal sikre de faglige kvalifikationer, er det også vigtigt, at undviserne har
114 gode didaktiske kompetencer. Derfor skal uddannelsesinstitutionerne sikre forudgående og
115 løbende opkvalificering af undervisernes didaktiske kompetencer, ligesom man kan benytte tiltag
116 som periodisk evaluering af undervisning fra både studerende og kollegaer for at kvalitetssikre
117 det didaktiske og faglige indhold.

118 Samtidig skal undervisningsmeritter i ansættelse og forfremmelse af videnskabeligt personale
119 indgå som en central del af vurderingen, så ansættelser ikke udelukkende sker på baggrund af
120 forskningsmeritter. Dette skal sikre en høj kvalitet i både forskning og uddannelse og at hensynet
121 til forskningen ikke bliver på bekostning af uddannelserne. Uddannelse og forskning forudsætter

122 hinanden. Ligesom gode uddannelser er afhængige af gode forskningsmiljøer samt vidende og
123 erfarne forskere, får vi ikke gavn af den gode forskning i fremtiden uden gode uddannelser. Derfor
124 skal alle institutioner vedtage politikker for krav til og bedømmelse af det videnskabelige
125 personales undervisningsmeritter på de forskellige ansættelsesniveauer, f.eks. gennem brugen af
126 undervisningsportfolioer eller prøveforelæsninger. Ligeledes skal studerende inddrages i
127 ansættelse af videnskabeligt personale for at sikre, at undervisningskompetencer indgår som et
128 vigtigt kriterie. Studerende skal inddrages i de kollegiale organer, når ansættelsespolitikker
129 fastlægges og skal have mulighed for at indgå i bedømmelsesudvalg.

130 Brugen af eksterne undervisere kan under de rigtige forhold også bidrage positivt til vores
131 uddannelser, men for at sikre kvaliteten og sammenhængen med resten af uddannelsen, bør hvert
132 kursus have en kursusansvarlig, der er fastansat videnskabeligt personale. Samtidig må andelen
133 af eksterne undervisere aldrig blive for høj i forhold til andelen af fastansat videnskabeligt
134 personale. Det acceptable niveau fastsættes lokalt. Ligeledes kan brugen af studenterinstruktører
135 være et supplement til undervisning forestået af videnskabeligt personale, men må aldrig stå i
136 stedet for. Vi er samtidig kritiske over for den ukritiske brug af tidsbegrænsede stillinger, da det
137 både giver vores undervisere usikre og uattraktive arbejdsvilkår og kan medføre et stort videnstab
138 samt et usikkert læringsmiljø. På de kunstneriske uddannelser kan en for høj andel af
139 fastansættelser dog være u hensigtsmæssige, da man skal sikre underviserens tilknytning til
140 kunstnerisk praksis, så de studerende præsenteres for en variation i tilgange til kunstnerisk
141 praksis.

142 Det er også centralt, at den eksamen, som afslutter et undervisningsforløb ligger i god forlængelse
143 af undervisningen og understøtter læringsmålene. For at kvalitetssikre eksamen, fagets indhold
144 og sikre den studerendes retssikkerhed er det væsentligt, at eksamen jævnlige er underlagt ekstern
145 censur og, at eksamensformen jævnlige bliver revurderet. DSF ønsker derfor at hæve kravet til, at
146 minimum ½ af alle eksamener skal være underlagt ekstern censur. Endvidere skal alle eksaminer
147 underlægges censur. Det er derudover vigtigt, at censorkorpset afspejler det niveau og den
148 faglighed, som de bedømmer.

149 Det er vigtigt, at formålet med læring ikke bliver et snævert fokus på at bestå eksamen og en
150 studerendes kunnen er ikke bedst målt i karakterer. Derfor skal der lokalt være frihed til at
151 fastsætte den bedømmelsesform, som er mest hensigtsmæssig. Det nuværende lovkrav om et loft
152 over andelen af bestået/ikke-bestået eksamener begrænser denne frihed.

153 Derfor mener DSF, at:

- 154 ● uddannelsesinstitutioner skal udbyde reelle fuldtidsstudier med tilstrækkelig
155 undervisning
- 156 ● varierende undervisningsformer og undervisning på mindre hold er væsentlig
- 157 ● alle skal løbende have adgang til og meningsfuld vejledning og feedback
- 158 ● undervisere skal forudgående og løbende opkvalificeres didaktisk
- 159 ● institutionerne skal fastsætte politikker for bedømmelse af undervisningsmeritter, som
160 skal indgå som en central del af bedømmelsen ved forfremmelser og ansættelser og
161 studerende skal inddrages i ansættelser
- 162 ● brugen af eksterne undervisere og studenterinstruktører skal ikke stå i stedet for
163 undervisning af fastansat videnskabeligt personale, men kan være et godt supplement
- 164 ● eksamensformen skal ligge i forlængelse af undervisningen og understøtte læring

- 165 ● alle eksaminer skal være underlagt censur og minimum ½ skal være underlagt ekstern
- 166 censur
- 167 ● loftet over bestået/ikke bestået-eksaminer skal fjernes

168 Digital læring

169 Brugen af Digital læring fremhæves af mange aktører som et middel til at forbedre vores
170 uddannelser. Digital læring indeholder en række potentialer for at styrke kvaliteten i vores
171 uddannelser f.eks. optimering af læringsudbytte, brug af simulationstræning samt sikring
172 af bedre kommunikation, men der er også flere faldgruber.

173 Det er centralt, at Digital læring bliver et supplement til den fysiske undervisning og
174 mødet mellem studerende og underviser og studerende imellem og ikke en erstatning
175 herfor. Digital læring skal være et redskab, som øger interaktion og diskussion, ikke
176 begrænser den og skal bruges til at aktivere de studerende mere og give større mulighed
177 for at deltage aktivt i undervisningen. Samtidig kan god Digital læring give mulighed for,
178 at studerende selv kan eksperimentere med projekter, som det ellers ikke ville være muligt
179 at lave. Hertil kan brugen af digitale læringsværktøjer såsom simulation, virtual reality
180 (VR) og digital learning games (DLG) ses som et positivt supplement til undervisningen.

181 Endelig er det en forudsætning for succesfuld Digital læring, at det ikke etableres på
182 bekostning af kvaliteten af undervisningen, eksempelvis ved at begrænse antallet af
183 konfrontationstimer eller at det af ledelsen trækkes ned over hovedet på studerende og
184 undervisere. Digital læring skal benyttes, hvor det giver mening ud fra lokale faglige og
185 didaktiske vurderinger.

186 Digital læring kan også anvendes til at åbne de lange videregående
187 uddannelsesinstitutioner og tilbyde læring gennem hele livet ved at udbyde kurser, der i
188 høj grad benytter sig af digitale læringselementer. Den høje kvalitet er dog afgørende,
189 hvorfor der her ikke er tale om, at der skal udbydes massive open online courses, som på
190 grund af manglende kvalitet aldrig kan erstatte traditionelle uddannelsesformer for
191 fuldtidsstuderende. I stedet bør de lange videregående uddannelsesinstitutioner benytte
192 digitale læringsværktøjer til at lave enkelte, afgrænsede kurser primært målrettet
193 færdiguddannede kandidater med klare mål for feedback og underviser-dialog, trods få
194 fysiske møder. På denne måde kan man sikre, at færdiguddannede har en mulighed for at
195 holde deres viden opdateret, selvom deres hverdag ikke muliggør at kunne deltage fysisk
196 i undervisning på ugentligt basis.

197 Derfor mener DSF, at:

- 198 ● Digital læring skal være et supplement til den fysiske undervisning og skal
- 199 aktivere de studerende
- 200 ● Digital læring skal benyttes ud fra lokale faglige og didaktiske hensyn.

201 Kvalitetssikring og udvikling

202 Ledelse og politikere har et ansvar for at opstille gode rammer for kvalitetsuddannelser,
203 men udviklingen og kvalitetssikringen af vores uddannelser er først og fremmest en lokal

204 opgave, som tilfalder studienævnene. Studienævnene skal sikres fuld kompetence og
205 autonomi i spørgsmål om indholdet og tilrettelæggelsen af vores uddannelser. Det er
206 studienævnene, som skal udforme studieordningen, udpege studieleder og forestå den
207 løbende evaluering af vores uddannelser. Derudover skal pariteten i Studienævnet
208 bevares.

209 Svækkelser af de kollegiale organer, herunder de studerendes indflydelse i disse, er et
210 angreb på kvaliteten af vores uddannelser.

211 Netop den løbende studenterevaluering af kurser er en vigtig forudsætning for
212 kvalitetsudviklingen. Alle kurser skal evalueres, men evalueringstypen og frekvensen skal
213 tilpasses kurset. Hvordan evalueringerne tilrettelægges skal besluttes i de kollegiale
214 organer, hvor de studerende skal inddrages. Undervisere og ledelse skal altid tage
215 evalueringerne seriøst og handle på resultaterne af evalueringerne. Samtidig er det dog
216 også vigtigt, at de rå evalueringresultater ikke står alene, men skal kvalificeres af
217 studienævnene.

218 De kollegiale organer er centrale for studenterindflydelsen samt den demokratiske proces
219 på universiteterne. De bidrager til at kvalitetssikre undervisning, forskning og processer
220 på uddannelsesinstitutionerne. Det er derfor essentielt, at disses indflydelse og autonomi
221 bevares samt, at de studerendes lovfæstede rettigheder i disse organer opretholdes.

222 Det uvildige og udefrakommende blik på vores uddannelser udgør også et vigtigt element
223 i kvalitetssikringen af vores uddannelser. Dette varetages af forskellige
224 akkrediteringsprocessor, men også ved, at institutionerne selv inviterer eksterne eksperter
225 til at peer-reviewe de enkelte uddannelser. Det er DSF's holdning, at akkreditering, som
226 det gøres gennem Akkrediteringsinstitutionen, ikke er en optimal måde at kvalitetssikre
227 vores uddannelser. Dette skyldes, at akkreditering kan bruges politisk og man må have sig
228 for øje, at kvalitetssikring af vores uddannelser ikke handler om politik. Samtidig kan
229 institutionsakkreditering medføre en vis ensretning af vores institutioner. Dog er det
230 DSF's holdning, at institutionsakkrediteringen er et bedre kompromis, da den ikke er lige
231 så bureaukratisk og ressourcekrævende som den tidligere turnusakkreditering, Derudover
232 er det væsentligt, at DSF arbejder for at sikre, at studerende er inddraget i alle dele af
233 akkrediteringsprocessen. Både som interviewpersoner på institutionen, som en del af
234 akkrediteringspaneler og når der træffes beslutninger i Akkrediteringsrådet.

235 Derfor mener DSF, at;

- 236 ● studienævnene skal sikres fuld kompetence og autonomi i spørgsmål om indholdet
237 og tilrettelæggelsen af vores uddannelser
- 238 ● de kollegiale organer samt de studerendes rettigheder og indflydelse i disse skal
239 opholdes
- 240 ● alle kurser skal evalueres. Evalueringerne skal tages seriøst og der skal handles på
241 resultaterne
- 242 ● det uvildige og udefrakommende blik på vores uddannelser er positivt, men må
243 ikke trække ressourcer væk fra vores uddannelser.